

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

P. n. naročniki „Slov. Naroda“,
kateri so, dasi večkrat opominjani, z naročnino še na dolgu, naj blagovolé
tekom tega tedna

poslati dolžne zneske, ker bo opravništvo potem zaostalo naročnino izterjalo na stroške naročnikov po poštinih povzetnih kartah.

V Ljubljani 3. junija 1873.

Opravništvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 3. junija.

V zadnjem listu smo v prestavi ponatisnili članek dunajskega lista o „hrvatskem vprašanju in Slovencih.“ Videli smo iz onega članka, da s hvalevredno odkritosrčnostjo govorijo, kaj bi Nemci radi iz Hrvatov in nas imeli. Po svoji nemški navadi in naravi smatrajo vse druge narode le za material, ki je tu, da samo Nemčiji slavo vzvišuje in Nemcu na korist služi. Ideja jugoslovanstva bi nas, sosede Germanov, utrdila; Nemcu bi ne bilo tako lahko mogoče gospodariti med nami, ali svojemu znanemu „drang nach oben“ zadostovati. Za to pobija Nemec, ki gori za svoje narodno zedinjenje, naše edinstvo, za beč krščansko geslo „kar ti nečeš, da ti drugi stori, ti njemu ne stori.“ Za to čujemo tu izraženo željo, naj bi Hrvat pozabil, da je Slovan, Slovenec pa naj bi „zopet postal, kar ima (v Nemčevu korist) biti: Štajerec, Korošec, Kranjec itd.“ torej razdeljen, ne edin, niti občenega imena imajoč. Med soboj nam narodni protivniki žele needinosti in potem naj se še „jez“ napravi med nami Slovenci in Hrvati, da brani vlivu valov „jugoslovanke agitacije v Slovenijo.“

Kakor je razvidno, hočejo naši protivniki naenkrat mnogo doseči. A hvala bogu: oni nimajo toliko močij kakor dobre volje, ali pravilneje rečeno, hudobne volje. Ideje se ne dajo tako lahko zajéziti in zadušiti. One z elementarno močjo predero vse nase in zapreke. Protiviti se jim je tem težje, ker jih nij mogoče prijemati in zapirati, ker se širijo nevidoma.

Kakor so razmere na Hrvatskem zdaj, je vidno, da stare stranke umirajo. Ne samo, da je skoro popolnem izginila starčevićijanska stranka specifičnega hrvatsstva, kakor bi nasprotnikom jugoslovanstva povoljno bilo, — stranka jugoslovanstva, ki zagovarja neodvisnost Hrvatske od Ogerske in solidarnost z drugimi Jugoslovani v monarhiji, vedno raste in če je prav zdaj na saboru še v manjšini, vendar jej je prihodnost zagotovljena.

Ravno tako je pri nas. Ideja narodne skupnosti in edinstva, če prav res ne bi bila še zdaj izpeljiva, ukoreninila se je globoko že v narod, posebno v mlajšo generacijo. Premagali smo prilično že separatizem krajevstva, štajerstva. In ko bi tudi konservativnejši elementi med nami, zares hoteli iz vzrokov svojega strankarstva nekoliko zopet vračati se k prejšnjemu separatovanju — kakor na lahko skoro poskušajo — izgubljali bi samo vpljiva v narodu, a naravnega toka in napredovanja narodne ideje ustaviti ne mogó več.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. junija.

Za Nižje-Avstrijsko se je postavil volilni odbor starih nasproti centralnemu od-

boru mladih. Tedaj ostane razpor in bode vsak odbor na svojo roko delal. „N. F. P.“ donša zaporedoma članke, v katerih skuša mlade pobijati ter dokazovati, da prav za prav nij bistvenega razločka med programom starih in mladih. — V Dunaji se je zdaj tudi konservativno-katoliški centralni volilni odbor za Nižje-Avstrijsko postavil. Tedaj bodo pri prvih direktnih volitvah v državni zbor vse stranke strogo organizovane stopile na volišče.

Dalmatinski „Zemljak“, Danilov organ, naenkrat najde, da direktne volitve nijso kaj prida. „Zemljak“ je menda čutil, da v Dalmaciji med rodoljubi zanj nij tal, ako se kaže ustavovernega. Kljubu direktnim volitvam se bode federalizem v Avstriji ustvaril, kljubu njim se bode Dalmacija združila s trojedno kraljevino in bodo Slovani postali odločilen faktor v Avstriji. Danilo in tovariši pa so glasovali za direktne volitve, ker bi nič ne hasnilo, ko bi tudi nasprotno delali. Večina je bila že tako gotova. Zares zmešni razlogi. „Zemljak“ bi bolje storil, da bi molčal, ne da na ta način blamira svoje gospode.

Srbi na Ogerskem še vedno zdihujejo pod silo magjarskega kraljevega komisarja kateri narodna društva razpušča, šole odteguje narodnim oblastnijam, odstavlja narodne učitelje in se skozi obnaša kakor kak turški paša. V Novem Sadu ste bili dve društvi za rokodelce in za industrije, katera se za politiko nikoli nijsta pečala. Vendar je mestni župan Mačvanski na vladno povelje moral oba društva zapreti. Pritožbe do ministerstva pa ostanejo brez uspeha.

Vnanje države.

Car ruski Aleksander II. je prišel včeraj s carjevičem naslednikom in njegovo ženo in velikim knezom Vladimirom in z odličnim spremstvom na Dunaj k svetovni izložbi.

Ruski listi naravnost obsojajo pruski absolutizem in Bizmarkovo politiko, katere „liberalni“ (?) Nemci ne morejo dovolj občudovati. Tako pišejo „Birž. Vedomosti“ o

Listek.

Plašč.

Obraz iz uradniškega življenja v Petrogradu.

(Ruski spisal Nik. Vas. Gogol; poslovenil L. Gorénjec-Podgoričan.)

V pisalnici . . . ali boljše je, da se ne pové, v katerej pisalnici. Nič nij zaničljivejši, nego so one razne priskutne pisalnice, sitni tisti polki, usadi, s kratka: nego je zoprno vsakojako uradništvo! Zdaj se uže vsakemu posameznemu človeku razžaljenje njegove osebe zdi razžaljenje vsega ljudstva. Nedavno je baje neki kapitan-izpravnik, ne pomnim katerega mesta, vložil tožbo, v katerej razločno poudarja, kako ugasujejo cesarski ukazi — in kako se očito malomarno bere njegovo ime: kapitan-izpravnik. Da se torej ognemo vsakoršnih neprijetnostij, raji pisalnico, o katerej je tu beseda, imenujemo: neko pisalnico.

Tedaj: v neke pisalnici je služil nekov uradnik, — uradnik: ne more se reči da posebno imeniten, a nizke rasti, drobno mazulčast, drobno pégast, drobnih tudi očij, s s podolgovato plešo na glavi, s praskami po obeh straneh obraza in z barvo — kakor rekamo: hemoroidnega obličja. . . . Pa kaj, tega je bilo krivo petrogradsko vreme!

Kar pa tiče službe (kajti pri nas se mora najpoprej spregovoriti o značaji), kakor rekamo: večno je bil čestni (titular-) svétnik, o katerem so se, kar je znano, uže do grla našalili in nasmijali mu različni pisatelji, imajoči hvalno navado, da se lotevajo le tistih, kateri se ne otepljejo. Ime je temu uradniku bilo Bačkorka, kar nam priča, da so to ime svoje dni vzeli copati, ali kdé, kedaj in kako ga jim je posodila copata, o tem nij nič znano. Oča in ded, — da, tudi svak, s kratka: vsi ačkorke so hodevali v črevljih, ki so si jih vsako leto dali trikrat podšiti.

Po krstnem imene je bil Akakij Akakjevič. Ne mara se bode to ime čudovito zdélo bralcem — in izmišljeno, ali zagotavljam jih, da nij skovano, temuč okolnosti so bile take, da mu nikakor nijso mogli dati drugačega imena, in to se je zgodilo tako-le:

Narodil se je Akakij Akakjevič po noči, če prav pomnim: 23. dan marca meseca. Ranjka mati, uradnica in jako poštena žena, odločila je sina, kar je potrebno, da prejme sv. krst. Mati sama je bila še v postelji — durim nasproti, a na desnej strani je stal boter, izboren možki: Ivan Ivanovič Jeroškin, zapisnikar v „senatu“ — stala botra, policijskega pooblaščenca soproga, nenavadno lepa gospa: Arina Šimonovna Bjelobriškova. Roditeljici sta na izbir dala tri imena, katero bi se izmej njih zdélo jej najlepše: Mokkiaš, Sossiaš, ali pa bi morda hotéla dete zvati po imeni mučenika Hozdazata.

„Ne“, — odrekla je rajnka, to so iména — samo, da so.

najnovejšem konfliktu med cerkvijo in državo na Nemškem. „Akoravno prepričani tu nas ne zadeva, bojimo se vendar, da bode Nemčija, molè Bismarkovo nezmotljivost, škodovala posebno stvar svobode, kakor je poprej škodovala materialne interese s svojim državnim gospodarstvom, za kar se treba zopet velečinom njenega državnega kancelarja zahvaliti. Finančna kriza, katera je nastala vsled nepravične, premagani Francoski naložene kontribucije, je sicer izbruhnila na Dunaji, vendar so jo vsi večji denarni trgi na Nemškem tudi občutili.“ Take in enake izjave ruskih listov jasno kažejo neumnost nemških listov, ki ob priliki potovanja nemškega cesarja v Petrograd niso mogli v svojem chauvinističnem „duselnu“ dovolj pisariti o simpatijah ruskega naroda do Nemcev in specijelno do „Heldengreisa“ in Bizmarka.

Perzijski šah, ki se je že od 12. maja bavil na Ruskem, je pretekli teden zapustil Petrograd s svojim spremstvom, ter je došel v nedeljo v Berlin. Na Ruskem so ga kot starega zaveznika Rusov povsod slovesno sprejemali. V Petrogradu ga je sprejel samcar z najodločnejšimi velikaši države, bile so tudi njemu na čast velike vojaške parade. V Moskvi je napravilo plemstvo sijajen ples, pri katerem so se perzijski velikaši izvrstno zabavali z ruskimi krasoticami. Tako se prijema kultura tudi Perzijanov! Sploh se šah na svojem potovanju izvrstno ima, in je moral dobiti od Rusije najboljši vtis.

Na **Francoskem** je še zmirom veliko vreščanje vsled zadnjih prememb v vladi. Novi vodja policije Leon Soleil je že začel preganjati republikanske liste, listovi monarhistov pa imajo sedaj polno svobodo, in dajejo dobre svete Mac Mahonu, kako da bi prej prekučnil republiko. Slaboglasni Casagnac je že tako predrzen, da v „Pays“ naravnost svetuje Mac Mahonu, da naj se z državnim prevratom znebi narodne skupščine in zopet vpelje monarhijo. Misliti je, da besele ne bodo pale na skalo. Narodna skupščina ta čas še ni sklenila drugega, nego da se vandomski steber s podobo Napoleona I. zopet postavi, kar je pa že Thiers hotel predlagati. Francoski poslanci pri tujih vladah so se skoraj vsi odpovedali svojim službam, tako Jules Ferry, Picard, Laufrey, ki je bil v Švici, Baillie v Madridu, Marquis d'Noailles v Vašingtonu, general Leflò v Petrogradu in še drugi. Napravilo je že to v Parizu veliko senzacijo. Mesto Cisseya je general du Barail imenovan vojnim ministrom. Ne ve se še, kako se bodo stvari razrešile. Thiers sprejema dan na dan adrese udanosti iz dežele.

Iz **Španjskega** se poroča, da se Karlisti poslednje dni zopet bolj živo gibljejo, kar ni čudo, ker sedaj so jim odprte na Francosko duri in vrata. Dorregaray je baje

zedinil pod svojim zapovedništvom 5000 mož ter namerava oblegati Pampelono. A tudi republikanci pod Nouvilasom so svoje čete zedinili. Pričakuje se veliki boj blizu Pampelone. Severna železnica je sedaj neki po pogodbi s Karlisti neutralna. V Kataloniji je general Velarde sklical črno vojsko zoper Karliste.

Italijanom zadnje premembe na Francoskem niso na radost. Spominjajo se tudi, da je Mac Mahon nekdanji general Napoleona III. in se utegne maščevati za to, ker Italija ni pomagla Napoleonu leta 1870. Mac Mahon neki ni bil nikoli prijatelj Italijanov, tako še leta 1859 po zmagi pri Magenti ni hotel sprejeti od italijanske vlade reda sv. Mavricija in Lazara. Zato mu Italijani ne upajo dosti.

Trinajst največjih **nemških** škofov, med njimi Ketteler in Ledochovski, je izročilo pruski vladi izjavo, da ne priznajo znanih cerkvenih postav. Ne ve se še, kaj bode storila vlada.

Dopisi.

Od Brežic 31. maja. [Izv. dopis.]

Kakor znano, bodo neposredne volitve se še le menda meseca oktobra (? Ur.) vršile. To je za nas zelo ugodno, kajti, kar se še do sedaj prav razvilo ni, to se še do omenjenega časa lahko zgodi. Menim, da ne bode odveč, ako nekoliko omenim o delovanju za volitve. Uzrok propadanja v nekaterih krajih pri volitvah od narodne strani, po mojem mnenju je ta, da odlični narodnjaki volilno delovanje odlagajo na zadnji čas. Na več krajih še rodoljubom na pamet ne pride, da bi že nekoliko mesecev pred volitvami kaj ljudstvo podučevali, z njim se o narodnih rečeh razgovarjali, ter jih na ta način že poprej za domačo stvar vneli in navduševali. Ko bi se to nekaj časa poprej večkrat godilo, gotovo potem ljudstvo ne bode preveč po tujščini sililo ter domačo stvar zanemarjalo.

Gotovo se kmetom čudno zdi, da se mestni ali tržni gospodje samo o volitvenih časih dajo videti, sicer jih pa po celo leto med kmete ni in se za nje malo brigajo. Takim ljudem kmetje popolnoma ne zaupajo, ker niti njihovega značaja dobro ne poznajo. Vsak rodoljub je že menda skusil, kako malo vspeha ima na zadnje dni odloženo delo za volitve. Delajmo torej v tem še odločilnem času vsak pri svoji okolici in pri vsaki priliki. Eden lahko pridobi nekoliko mož na svojo stran in ti zopet pridobijo več drugih, in go-

tovi smo. Ne bode se nam treba pri bližajočih volitvah za zmago bati. Vem, da so skoraj vsi rodoljubi z drugim delom več ur na dan obloženi in jim tudi dobro dé, ako se po storjenem delu nekoliko odpočijo, a mislim, da si tudi to lahko, ako ne še bolje privoščijo, če gredo iz mesta, trga ali vasi na prosto med kmete v kako krmo se okrepčat, kjer se pri raznih razgovorih s kmeti naj več lahko za dobro stvar stori, in kjer se najde tudi večkrat prav prijetna zabava.

Iz Celovca, 29. maja. [Izv. dopis.] Proglas odbora „Trdnjave“ 24. t. m. v „Novicah“ list 22. 28. maja t. l., je marsikateremu, ki okoliščine dobro pozna in tudi prave uzroke natančno ve, neljub, ker se po njem ne doseže svrha skupnega delovanja in gotovo ne časti gesla, katero se je pri tej izjavi rabilo, namreč: „sloga jači, nesloga tlači!“

Po mojem mnenju je ta proglas v prvi vrsti izročila novica, katera se je nemškimi listom ucepila, da nameravajo namreč koroški Slovenci voliti g. Andrej Einspielerja in dr. Pavliča. V očigled današnje dobe, v kateri se vsaka stvar drugače zasuka, je opravičeno prvotno mnenje, da je morda „centralni volilni odbor“ te kandidate stavi; ali drugače se nam stvar denes prokaže.

Vsak omikani slovenski domorodec in posebno, ako je ob enem odbornik velevažnega političnega društva, ima dolžnost, čitati slovenske časopise in to posebno slovenske, da vsaj ve, kako da narodna stvar, narodno delovanje napreduje. Ako bi bili to odborniki „Trdnjave“ storili, bili bi opazili, da je „Slov. Narod“, kateri se sploh kot glasilo „centralnega volilnega odbora“ smatra, v št. 100, 2. maja t. l., stran drugo sledeče pisal, ter ob enem proglasbe protin narodnih časopisov dementiral: „Iz Ljubljane se dunajski listi dajo telegrafovati slovenske kandidate, ter imenuje za Koroško dr. Pavliča in Einspielerja... Kolikor je nam znano, dosedaj še od nobene stranke kandidati niso postavljeni in menda tudi ne bodo pred razpisanjem volitev.“ Dalje bi bil posamezni odbornik „Trdnjave“ v „Slov. Nar.“ št. 111, 15. maja stran drugo lahko čital med družim: „Raznesla se je novica, katere kandidate so stavili Slovenci na

Da bi zadostila njenej volji, odprla sta koledar drugé in našla zopet tri imena: Trifilius-a, Buló in Barafasius-a.

„I, to je zopet prav tako, kakor na kazen,“ — dejala je šesttednica „le taka imena, bogme, nijsem jih slišala še nikoli. Ko bi vsaj bil Baradat ali Baruh, ali Trifilius, Barafasius!“

Obrneta še en list in pokazeta se jima imeni: Pausikahius in Bahtisias.

„No, užé vidim,“ — potoži mati, „da je to njegova osoda. Ker je to tako, rajše mu naj bode ime tako, kakor je bilo njegovemu očetu. Oča je bil Akakij, naj bode tedaj tudi sin Akakij.“

Vsled tega mu je bilo odločeno ime Akakij Akakjevič. Pokrstili so dete, a zajokalo je in namerdnilo se tako, kakor bi bilo užé znalo, da bode čestni svetnik. Lejte, zdaj znate, kako se je zgodilo vse to! Mi smo to omenili tu zato, da čitatelj izve, ka se je vse to sesnovalo tako — in da nika-

kor ni bilo mogoče dati mu drugačega imena.

Kdó in kedaj se je porodil, kedo mu je bil odločil službo (dekret), tega se ni mogel spomniti nihče več. Koliko se je zvrstilo vodij in vsakojakih prvostojnikov, njega pa je človek videl zmirom na tistem mestu in tistih okoliščinah, v tistej službi, nenehoma je bil uradniški pisar: da so ljudje naposled užé menili, ka je na svet prikukal do céla takov, v vicmundiru in s plešo na glavi. V pisalnici ni užival prav nikakoršne česti. Služniki — ne le da niso vstali, kadar bi bil prišel mimo njih, temuč tudi ozrli se niso vanj, kakor bi bila kaka muha priletela iz predsobe. Prvostojniki so bili nekako hladni do njega — neusmiljeni. Kateri koli tajnik (sekretar) stolonačelniku: vsak mu je prav pod nos porinil pisma, pa ne rekel — ni: „prepišite!“ — ni: „to je zanimljivo lepo delo,“ — niti česa drugega prijaznega, kar je navada po poštenih pisalnicah: on

pak je v roko jemal papir, a ni ozrl se — niti kedo mu je prinesel delo — niti: ali ima to pravico ali ne; vsak pot se je ozrl le v papir, vzel ga in lotil se pisanja. Mladi uradniki so se mu posmehovali, brili so svoje pisarske šale z njim. Pripovedovali so si v pričo njega različenosti o njem, najraje izmišljene bedarije; o njegovej gospodinji, sedemdesetletnej babi so govorili, da ga preteplje, povpraševali so se, kedaj bosta slavila poroko; vsipali so mu na glavo popirčke in smijali se, da je sneg to. Ali Akakij Akakjevič ni noben pot žugnil ni besedice, kakor bi nihče ne bil plesal okrog njega, — da, celó na njegovo delo to zasmehovanje ni imelo nikakoršnega upljava, ni najmanjše hibe ni zapisal v prepis. Samo kadar je šala bila le preodurna, če so ga tolkli po roci, zapreke delali njegovemu delu, takrat se je oglasil: „mirujte, zakaj me bijete?“ A nekaj čudovitega je vselej bilo v besedah in v glasu, s katerim je to rekel. Slišalo se je

Koroškem; trdilo se je tudi, da sta ova dva kandidata sprejeta od „centralnega volilnega odbora“ v Ljubljani, ali temu nij tako Gospodje kombinatorji za „Tagbl.“ „N. Fr. Pr.“ „F. St.“ i. t. d., naj sile zopet dve drugi imeni stuhajo, ker imenovana nijsta povsem prava.“ —

Če bi se bile te izjave prej čitale, al pa v odborovi seji (!?) pred sklepom brale, bi gotovo slavni odbor ne učinil tega pre-nagljenega koraka, ki ne kaže posebno politične mirnosti in izurjenosti. Kako se mora protestirati proti „komandi“ kakega odbora, ki še najmanjšega koraka glede novih volitev na Koroškem storil nij? Kako je mogoče skleniti in priobčiti javno proglasbo, po katerej se na čudni način hvala poje „centralnemu volilnemu odboru“ v Ljubljani in ob enem glasilu njegovemu „Slov. Narodu“ za to, da nij samo perhoresciral posamezna kriva poročila v nam nasprotnih listih, temuč, da jih je celo dementiral in to dvakrat. Več zahtevati nam nij moč, in če bi bili še tako zagrizeni in ozkosrčni.

Naj bolj se pa čuditi moramo prvi vrsti imenovane proglasbe, po katerej odborniki pravijo, da se je, kakor so brali (!), v Ljubljani osnoval „centralni volilni odbor.“ Temu se zaradi tega čudimo, ker ste ravno naj glavnejši osobi odbora „Trdnjave“ v imenu družih rodoljubov misli svoje izrazili „privatnemu shodu slovenskih rodoljubov, ki je potem „centralni volilni odbor“ volil. Spisateljema odborovega proglasa je tedaj „centralni volilni odbor“ bolje moral znan biti, nego po „hörensagen.“ Ne praskajmo se, bodimo mirni in delajmo v resnici v smislu prave sloge in to, ker ste že svetu povedali, kar sedaj še nij bilo popolnem prilično — za naša kandidata gg. F. Vigela in And. Einspielerja.

Dostavek uredništva. Nam se je izjava odbora „Trdnjave“ precej iz početka zdela naročena od neke strani v Ljubljani, kateri je centralni volilni odbor hud trn v peti, namestu da bi vsi rodoljubi bili veseli, da se sploh kdo hoče lotiti težavnega dela volilne agitacije. Kdor je bil navzoč pri zboru rodoljubov 20. aprila, se bode opominjal, da se je tačas tudi gori omenjena

v njem nekaj bolesi podobnega, tako — da je neki mlad človek, ki je bil pred kratkim prišel v službo, pa po izgledu svojih tovarišev drznil se, ter zasmehoval ga, — da je nenadoma ostrmel, kakor prestrašen, in potlé je bil vès promenjen; zato ker je videl, da je vse drugače. Neka nadnatorna moč ga je odtrgala od tovarišev, s katerimi se je bil seznanil, dokler je menil, da so pošteno omikani ljudje. Dolgo je kasnejše o najve-selejših minotah pred seboj videl majhnega uradnika s plešo na glavi in slišal njegove presunljive besede: „mirujte, zakaj me bi-jete?“ — a v teh pretresljivih besedah so mu krilili tudi zvuci: „jaz sem tvoj brat.“ Zakrival si je oči ubogi mladenič in mnogo potov se je stresnil poznejša leta, kader je pomislil, kako mnogo je v človeku nečlovečnosti, koliko se v olikanem, izobraženem življenji skriva na svetu divje odurnosti, tudi v tistih ljudeh, kateri méni svet, da so blagostni in čestiti . . .

(Dalje prih.)

izjava koroških rodoljubov brala, v kateri sta se kot kandidata za Koroško imenovala gg. Andrej Einspieler in Ferdo Vigele. Niti zboru rodoljubov, niti centralnemu odboru še na misel nij prišlo, koroškim Slovencem druge kandidate priporočati, ampak bilo je skleneno, te dve kandidaturi z vso močjo podpirati. Da pa „centralni odbor“ teh kandidatur v „Slov. Nar.“ nij razglašal, je naravna stvar, ker so koroški rodoljubi sami željo izrekli, še ne zdaj kandidatov imenovati. — Zato smo se čudili, da je odbor „Trdnjave“ na enkrat za potrebno spoznal, koroške kandidate že zdaj svetu odkrivati. Ker je to storjeno, smemo zdaj tudi mi izreči, da se nam za Koroško kandidaturi gg. Andr. Einspielerja in F. Vigele-ta zdete jako srečno izbrani, ter ju bodemo po vseh svojih močeh, kar se bo le dalo, podpirali. Tega vsaj nam odbor „Trdnjave“ ne bode zabranil.

Iz Zagreba, 1. junija. [Izv. dop.] Nekateri udje naše kraljevske deputacije vrnilo so se te dni iz Pešte. Poleg vzajemno zadane in sprejete besede ostanejo razprave med obema kralj. deputacijama skrivnost, dok elaborat ne pride na mizo našega in ogerskega sabora. Gotovo je, da je nagodba dognana, ter da se sedaj vprašanje samo še o sestavljenji naše vlade suče. Pojedine ustanove nove nagodbe so denes še skrivnost. „Obzor“ samo toliko pravi, da z novo nagodbo še nijso vse narodne želje izpolnene, vendar se pa lahko med njegovimi vrstami bere, da je z novo nagodbo pot do popolnega zadovoljenja narodnih teženj nastopljena. Skok na skok dosegajo se narodne želje samo o burnih časih, o mirnih pa, kakoršni so denašnji, samo korak za korakom. — Teškoča, ki je še za premagati, je sestavljenje naše vlade. Kakor na Francoskem, se tudi pri nas trije za bansko stolico poganjajo: Rauchov zaštitenec grof Nugent, kandidat narodne stranke, Mihaljevič, in grof Laco Pejačević, katerega ogerski državniki podpirajo. „Obzor“ od sobote je na ravnost rekel, da bo naš sabor novo nagodbo samo onda potrdil, če bo to nagodbo taka vlada mu na mizo položila, v katero bo on in celi narod zaupanje imeti mogel, ali z drugimi besedami: vlada, na čelu katere bo Mihaljevič kot ban. S tem se je narodna stranka skoz „Obzorova“ usta zagrozila, da nova nagodba ne bo v saboru ratificirana, če se grof Nugent ali Laco Pejačević za bana imenuje. Odločba v tem vprašanji utegne, poleg „Obzorovega“ mnenja, še kaka dva ali tri tedna zahtevati. Med tem se Vakanovič na tihem že iz banskega dvora seli. V nekem privatnem krogu je ta mož rekel, da proklinja tisto uro, ko je v banski dvor stopil, ter da bo blagoslavljat tisto uro, ko bo banski dvor zapustil! — Ali bo ogerska vlada pri sestavljenji naše vlade, zlasti pri imenovanji bana, našej narodnej stranki zadovoljila je še dvojbeno. Po „Obzorovej“ pisavi sodeč, je popustljivost od njene strani celo neverjetna, od strani naše narodne stranke je pa nemogoča. Na tej skali more se še vse razbiti, in „Obzor“ za ta slučaj, narod že denes na novo borbo kliče.

Pri obnovi magistrata v Križevcih je narodna stranka sijajno zmagala, kar bo ne dvojbeno tudi pri predstoječi obnovi magistratov v drugih mestih. — Živinska kuga je

sicer še tu pa tam, vendar je pa vmes več mesarskega „švindla“, nego resnobe. Mesarji namreč na enej strani živino po pol ceni dobe, na drugej pa meso po 30. kraje. funt prodajejo.

Domače stvari.

— (Iz Ljutomera) se nam telegrafira: Pri volitvi velikega posestva za okrajni zastop so zmagali narodnjaki s 14 proti 11 glasom. Borba je bila huda!

— („Narodnemu domu“ v Novem mestu) bode prihodnjo nedeljo po duhovnem opravilu na kapitelnu od desetih zjutraj slovesno položil se temeljni kamen. Po poludne potem bode „čitalnica“ zunaj mesta obhajala skupno družbovanje. Vabimo torej vse rodoljube, naj v mnogobrojnem številu pridejo udeleževati se te preimenitne slovesnosti, in pokazati, da imajo sree in razum za ta važni čin narodnega napredka.

Čitalnični odbor.

— (Na binkošti.) Po snegu v soboto se je na binkoštno nedeljo zvedrilo na veselje mnogih popotnikov, ki so s posebnimi vlaki se vozili v Trst in v ponedeljek v Postojno, kamor je mnogo potovalcev iz bližnjih in daljnih krajev privrelo, da so si ogledali jamo.

— (Umrlo) jih je v Ljubljani meseca maja 85, 52 moškega in 33 ženskega spola.

— (Strašen dogodek.) V vinsko klet Vincenc Cotarjevo pri Krškem so večkrat tatje ulomili. Dva žandarja o tem podučena, gresta v noči 27. na 28. p. m. na stražotja. Kletna vrata se odpró, dva moža skočita iz kleti in dvakrat z revolverji po žandarmih ustrelita; ta dva rabita orožje. Onih dveh bil je eden na pravi roki zadet, eden pa dvakrat nekaj ostreljen; oba še trikrat proti žandarjem ustrelita. Ko se obe stranki približati, žandarma oba moža srčno primeta in izvesta, da sta onadva v službi Cotarjevi in imata stražiti klet; žandarja za tate imajoča, sta začela streljati. Ker je bila temna noč, se nijso videli in sporazumeti mogli, torej menda ta stvar ne bode nevarnih nasledkov imela.

Razne vesti.

* (Znamenje časa.) Firma Hasenstein in Vogler je dala pred nekaj časom naznanilo, po katerem so se za neko hamburško tiskarno učitelji iskali, ki bi se hoteli v tiskarnicah za stavce izobraziti. In oglasilo se je — 84 učiteljev, med temi trije doktorji filozofije!

* (Koliko besedij jeziki rabijo.) Renan je v svoji zgodovini semitičnih jezikov zapazil, da sveto pismo starega zakona samo 5642 različnih besedij v sebi ima. Maks Müller meni, da izobražen Anglež, ki je javno šolo in vseučilišče obiskoval, svojo biblijo, Shakespeara, „Times“ in razen tega vrlo romane čita, v govoru vendar jedva več nego 3000 besedij ne rabi. Najpopolnejši angleški slovarji utegnejo dobro računjeno, kakih 200.000 besedij obsegati. V jeziku dobro izurjeni Shakespeare nij za vse svoje igrokaze več besedij rabil, nego 15.000, med tem ko Milton-ovi umotvori samo le 8000 besedij obsegajo. Luther je z 11—12000 besedami celo svoje delovanje in mišljenje izrazil.

* (Indijanska pravica.) V Jovi v severni ameriki izhajajoči „Jasper Republican“ pripoveduje: Pred nekaj časom se je tropa Musquakies-indijanov v gozdu severno-zapadno od Kolfara ležečem utaborila, kjer so bili mirni in se pečali z lovom in ribljenjem. Pred kratkim dobe svoje letne denarje, s

katerimi so si mogli pijač oskrbeti. Eden Indijanov umori pijan svojo ženo; njegovi rojaki ga obsode, da mora od lakote in brez spanja umreti. Privežejo ga na leseno klado tako trdo, da je mogel le glavo na levo ali desno obrniti, oči obračati in jezik meziti. Ne dajo mu niti piti niti jesti; niti mu pustijo spati. To tako dolgo, dokler Indijan umre. Karakteristično mirno je prenašal vse te muke in po osem dnevnih torturi v strašnih bolečinah umrl, in zadostil indijanski pravici.

Narodno-gospodarske stvari.

Narodni dolgovni zemlje.

(Konec.)

Kar se pa tiče dolgov izvenevropskih dežel, so ti po sreči manjši, kot oni civilizirane Evrope, pa vendar še pomenljivi dovolj, in pri tem je treba na to ozir jemati, da angleški viri tu gotovo vsega niso zapisali mogli.

Amerika naravno stoji prva na vrsti in odkazuje Avstriji celo iz petega v šesti razred dolgov. Tam se razmerje sledeče kaže:

Zedinjene države	4330 milijonov,
Brazilijska	670 "
Kanada	210 "
Argentinska republika	160 "
Venecuela	140 "
Peru	120 "
Mesika	100 "

Znaša za Ameriko skupaj . 5730 milijonov.

Azija zaostane potem daleč za Ameriko, ker ima dolgov samo 1080 milijonov za britansko Indijo in 270 milijonov za Japonsko, skupaj tedaj samo 1350 milijonov goldinarjev.

Se dalje pa zaostane Afrika, katera samo majhno težo dolgov 390 milijonov izkaže, in sicer 280 milijonov za Egipt, 100 milijonov za Maroko in 10 milijonov za Captown.

Naposled sledi avstralske naselbine, katere skupaj še za en milijon goldinarjev manj dolgov imajo kot Afrika.

Potem so glavni dolgovi v vsakemu pe-terih delov svetla sledeči:

Evropa	36120 milijonov,
Amerika	5730 "
Azija	1350 "
Afrika	390 "
Avstralija	380 "

43970 milijonov

goldinarjev av. v.

Ne glede na manje izpustke, dolgujejo tedaj dežele cele zemlje svojim upnikom v okrogli svoti 44.000.000.000 avstrijskih goldinarjev, za katere bi, po 5 odstotkih, na leto 2.200.000 goldinarjev obrestij izplačati imele.

Te številke so vsakako tako velikanske, da je jedva mogoče jih razložiti.

„Listki“.

Pod tem naslovom bode „Narodna tiskarna“ v Ljubljani izdala zbirko spisov beletrističnega in znanstvenega zapopadka v zvezkih po 20 do 50 krajcarjev.

Prvi trije zvezki so že na svetlo prišli in jih imajo na prodaj: „Narodna tiskarna“ v Ljubljani in Mariboru in sledeči bukvarji:

V Ljubljani: Janez Giontini; Jurij Lercher; Zeschko & Till; Otokar Klerr. — V Celovcu: J. Leon; E. Liegel. — V Mariboru: E. Ferlinec. — V Trstu: F. H. Schimpf. — V Gorici: Karel Sohar. — V Celju: Karel Sohar. — V Ptuj: Vil. Blanke. — V Zagrebu: Leopold Hartman.

Tuji.

1. in 2. junija.

Pri **Elefantu**: Mataje, Artel, Karlin iz Kranja. — Rant iz Pohovega Gradca. — Howard iz Angleškega. — Bedner, Guttenfeld iz Dunaja. — Kornicer iz Morav. — Čerlin iz Idrije. — Kalčič z gospo iz Zagreba. — Pelle iz Celja. — Košir iz Oseka. — Dr. Janovic, Horio z družino, Brod iz Trsta.

Pri **Malič**: Zahn iz Gradca. — Just, Glas iz Dunaja. — Haller, Hubert z gospo iz Zagreba. — Sasson, Sephsen, Esmil iz Londona. — Breznik iz Ljubna.

Pri **Zamerci**: Klapač iz Češkega. — Šetina iz Celovca. — Sautner iz Cere. — Pajer iz Damaska.

Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešern ali Presiren, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečanka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čegava bode? sp. J. Ogrinc. — Narodni jezik in trgovina, spisal L. Haderlap.

- I. zvezek 25 kr.
Ivan Erazem Tatenbah. Izviren roman, spis. J. Jurčič.
II. zvezek 50 kr.
Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec.
III. zvezek 25 kr.

Umrlj v Ljubljani

od 30. maja do 1. junija.

Franc Cimperman, osmošolec, sin tobakarske vdove, 21 l., na želodčni vročici. — Treza Vrhovec, zemljaški otrok, 5 1/4 l., na vnetici grla. — Franca Kos, godčevska hči, 20 m., na osepnicah. — Jan z Švelc, ubožec, 78 l., na oslabljenji. — Karol Šifkovic, postreškovski otrok, 3 1/2 l., je v Ljubljani utonil. — Marjeta Dacar, postreškovska žena, 41 let, na jetiki.

Dunajska borza 3. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	67 gld. 80	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72 " 25	"
1860 drž. posojilo	99 " 75	"

Izgubi

vsak svoj denar, kdor v tukajšnjih dunajskih prodajalnicah igrače ure kupuje, katere valed svojih lažljivih oznanil, kot: Prvi dunajski urarski-bazar, Praterstrasse šte. 16, lažljiva fabrika ur, Opernring šte. 7 i. t. d. krivo in zavrežno blago jako slabe vrednosti za pravo angleško prodajo. Torej se čutim primoran, na to premedeno sleparstvo čestito p. n. občinstvo opozoriti, da se blagovolji naravnost obračati na slovečo

tovarnica ur,

(lastno izdelstvo) od
Josef Hawelka

na DUNAJI, Leopoldstadt, Taborstrasse
Nr. 10, „zum Pfau“,

katera svoje dobro regulirane

od c. kr. urada za punciiranje poskušene ure po

sledečih neverjetnih

pa vendar resničnih cenah prodaja.

Samo 1 gld. 50 kr. ali 2 gld. prav pariška ura iz bronca

z enoletnim poročtom. — 8 gld. 50 kr. prav an-

gleška cilindrična ura s prav talmi-zlatno verižico

in petletnim izkazom poročstva.

Samo 9 gld. prav angleška cilindrična ura s kristalnim

steklom, sekundnikom, s fino verižico iz pravega

talmi-zlata z medaljonom in garantilnim pismom vred.

Samo 12 gld. srebrna cilindrična ura s pravozlatim skakal-

cem, močnim kristalnim steklom, z verižico, medaljo-

nom iz talmi-zlata in garantilnim pismom vred.

Samo 15 ali 20 gld. prav angleška, srebrna siderna ura,

z savoneto, dvojnimi plaščem, najfiniš gravirana, z

verižico iz pravega talmi-zlata in garantilnim pismom

vred.

Samo 13 gld. prav angleški srebrni in v ognji pozlačen

kronometer, ne ponarejen, z verižico, medaljonom iz

talmi-zlata, z usnjatim vitkom in garantilnim pismom.

Samo 14 gld. ravno ista znamenito finiša z orientalnimi

kažipotem.

Samo 14 ali 17 gld. prav angleški Prince of Wales

remontoar v najmočnejšem obsegu, z kristalnim stek-

lom, s kolešjem iz nikeljna iz pravega talmi-zlata;

te ure imajo mimo drugih to prednost, da se brez

ključa navijajo; k tem uram dobi vsaki verižico iz

talmi-zlata z medaljonom in garantilnim pismom vred

zastonj.

Samo 12 gld. prav angleška ura iz dobrega talmi-zlata,

cilinder nove fasona, z dvojnimi kristalnim steklom,

kde se tudi zaprti kolešje vidi, z verižico iz talmi-

zlata, z medaljonom in garantilnim pismom vred.

Samo 13 gld. ura v talmi-zlatu, z dvojnimi plaščem, savo-

neto, skakalcem, kristalnim stekli in kolešjem iz

nikla, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljo-

nom, usnjatim vitkom in garantilnim pismom vred.

Samo 14 ali 15 gld. posebnost najfiniših prav angleških

cilindričnih ur s plošnatim kristalnim steklom, sek-

kundnikom, po želji, s belim ali barvanim kazalom.

Zaradi gotove konstrukcije se garantira, da ura v

enem mesecu ne sme za 2 minuti naprej iti niti za-

ostati, s fino verižico in medaljonom vred.

Samo 14 ali 17 gld. prav fina ura za gospo, prav srebrna

in prav pozlačena z verižico krog vrata iz pravega

talmi-zlata in garantilnim pismom vred.

Samo 18 gld. prav angleški, najfiniš v ognji pozlačen kro-

nometer s dvojnimi plaščem najfiniš emailiran, z fino

verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in ga-

rantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 gld. najfiniša srebrna prav angleška siderna

ura, s 15 rubini, z najfinišo verižico iz talmi-zlata,

medaljonom, z usnjatim vitkom in garantilnim pis-

mom vred.

Samo 20 gld. srebrna remontoarna ura, se brez ključa na-

viija, z verižico iz talmi-zlata in medaljonom vred.

23, 25, 27 gld. zlata ura za gospo z verižico, meda-

Akcije narodne banke	963	—
Kreditne akcije	277	—
London	110	—
Napol	8	80
C. k. cekini	—	—
Srebro	109	50

Zobni zdravnik

A. Paichel

se počasti p. n. zobobolnim uljudno nazna-
njati, da bode samo **do 15. junija** še
ordiniral in potem za nekaj časa odpotoval.
Ordinira od 9. do 12. in od 2. do 6. ure v
Cetinovičevi hiši, v „Zvezdi“ šte. 37, v
prvem nadstropju.

NB. Od mene pripravljen Rubinov zobni
prah, ki je izvrstno sredstvo za snaženje
zobov, se pri meni dobiva, kakor tudi od
mene pripravljena **esenca zobne vode**; po-
sebnost je priporočati za čiščenje lastnih kakor
tudi umetnih zobov, zoper majanje in večkrat
slabi duh in za okrepčanje zobnega mesa.

Škatljica zobnega prahu 60 kr., esenca
ustne vode velik flacon 1 gld., majhen 60 kr.

Tudi po pošti se razpošilja. (148—3)

ljonom in garantilnim pismom. Potem 45 do 65 gld.

z briljantnimi kamenčki.

6 gold. krasna pariška ura iz bronca, z bilom pod

steklom, kinč za vsako sobo. 1 gld. 60 l. gld. 80 ali

2 gld. najfiniš ure iz Černolesa, porcelana, emaili-

raue, ščitne in za na steno, za kojih tek je 3 cele

leta poročstvo. Vse moje ure so prve bise in se ne

smejo s ponarejenimi zamenjati.

Verižice iz talmi-zlata kratke 1 gld., 1.20, 1.50, 1.80,

2, 3, 4, 5, 7, krog vrata dolge

gld. 1.50, 2, 2.40, 3, 4, 5, 6, 8.

Srebrne verižice gld. 3, 3.50, 4, 5, 6 do 12.

Pariški budivci z uro 6 gld.

Pariški popotni budivci z uro, ki pri izbudenju luč

prizgejo, 9 in 12 gld.

Patentno-varni budivci s strelno pripravo, ki ob

enem tudi luč prizgejo, 14 in 16 gld.

Pariški budivci, v elegantnem zaporu iz bronca, najfi-

niše izdelani, 12, 14 in 16 gld.

Krasne pariške ure iz bronca z bilom pod steklom

6 in 8 gld. najfiniš izdelane 10 gld., kinč za vsako

sobo.

Salonske ure z okvirom prav dobro pozlačenimi okviri,

bijó ure in polure, za elegantne salone, tudi za obdaro-

vanje zelo priprave, z najlepšim listom, po čudovito nizki

ceni od 8, 10, do 14 gld. te najfiniš.

Krasne muzikalije, melodijoni z nebeškimi gla-

sovi in mandoliji itd. Tremolo igrajo to najnovejšo

kompozicijo od Straussa, Offenbacha, Rossinija, Meyer-

beer-ja in dr. 1 kos muzikalije z 2 napavi 7 in 16 gld., s

4 napavi 7 gld. 80 kr., z 6 napavi 18 gld.

Na predpošiljatev zneska ali pošto povzette se vsako naro-

čilo v 24 urah natančno izvrši. Neregularne ure so za 2

gl. ceneje.

Zapisniki cen zastonj.

Urarji in prodajalci ur nahajajo veliko zalogo od

4000 do 5000 ur po čudo-

vito nizkih cenah.

Le skoz večletno bivanje na Angliškem in v Švici, po-

tem skoz veliko prodajo, sem vsatnu, ure po nizkih cenah

prodajati. — Za ure, kupljene pri meni, garantiram 5 let. V

slučaji, ko bi se v teh 5 letih peró zlomilo ali se kaj drugega

pripetilo, se zavežem, to zastonj popraviti.

Podružnice: Leopoldstadt, grosse Pfarrgasse

Nr. 6.

Florisdorf, Hauptstrasse Nr. 53.

(55—14)

Svarilo.

Sleparstvo z urami je v zadnjem času takšni vrhunec do-

seglo, da si prodajalci igrače kot urarji in fabrikanti ur naslov

dajajo, in da bi p. n. občinstvo vsakako prevarili, svoje na-

slove vedno spreminjajo, kot: pred „Erster Wiener Uhren-

Bazar“, zdaj „Uhrenfabrik, Praterstrasse Nr. 16“, pred „Erstes

Wiener Uhren-Etablissement“, zdaj „Uhrmacher, verlängerte

Kärntnerstrasse Nr. 51, Palais Todessco“, potem „Uhrenfabrik,

Opernring 7“ in da bi se sleparstvo na najvišji vrhunec do-

gnalo, pustijo na silno nesramen način svarila, kateri bi ravno

jihovo kupčijo zadevati imele, na prodajalnice igrače in njihovih

prejšnjih naslovov, razglasi. Čestitim p. n. stanovalcem v

pokrajini, kateri se o resnici osebno obiskovanje ne mo-

rejo prepričati, ni treba drugo, nego da se z listnico na ka-

terega svojih znancev obnejo, da se hode potem pokazalo, da

je to od mene tukaj navedeno čista rosnica, ker se tam,

mesto ur, ustrojev in urarjev — cevi za pipe, gobe, palice,

lile, tobašnice in takine reči nahajajo. Posebno ozira vredna

je naj več sleparstvo gojčja prodajalnice igrače „am Opern-

ring Nr. 7“, katera vse zavrženo blago od fabrik po brezenji

nakupuje, te in vse nališpane ure kot nove prav angleške

prodaja.

Vsi ti ljudje niso ne urarji niti strokovnjaki in nemojo

o kakovosti in nikakega pojma, ter valed tega najmanjšega

poročstva dati ne morejo in napovedano poročstvo je samo sle-

parstvo.

Opominjan od mnogih mojih kupčevalcev, kateri so tak

nesrečni bili, da so se na ta način oslepariti dali, svarim

vsakternika pred nakupovanjem takakega neslužljivega zavrž-

nega blaga v zgore omenjenih prodajalnicah.

Epileptičen krč ali božjast

zdravi pismeno poseben zdravnik za božjast **Dr. O. Killisch**, Berlin, Luisenstrasse 45. (255—60)

Pričujoče ima črez tisoč bolnikov v ozdravljenji.